EMBARGO tot vrijdag 20 mei 1977, 20.00 uur

N.B. Afwijkingen van de tekst zljn mogelijk

Rede van de voorzltter van de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie, mr. F. Korthals Altes, op vrijdag 20 mei 1977 om 20.00 uur ter gelegenheid van de jaarlijkse algemene vergadering van de V.V.D..

"Voor de tweede maal in tien jaar heeft een regering met "de PvdA en zonder de V.V.D de Nederlandse economie ontwricht.

"Ook U constateerde de onrustbarende prijsstijgingen.

"Ook U maakt zlch ongerust over steeds meer bedrijfs- "sluitingen en toenemende werkloosheid.

"De socialisten zeggen te zorgen voor het jaar 2000, maar “hun politiek heeft de zorgen van vandaag veroorzaakt en "maakt de uitvoering van noodzakelijke toekomstplannen "onmogelijk.

"Het kabinet (.....) heeft dit aangetoond. Door de

"onmatige uitgavenpolitiek van dit kabinet is Nederland in "grote moeilijkheden geraakt."

Deze zinnen zijn niet voor vandaag bedacht. Zij vormen een citaat uit ons verkiezingsmanifest van 1967. Met het kabinet

I[1] Cals-Vondellng

o

werd bedoeld het kabinet Cals-Vondeling. Met de socialisten van toen, die de overheidsultgaven onmatig hadden verhoogd en daarmee de bedrijven in het nauw hadden gebracht en werkloosheid veroorzaakten, werden bedoeld Vondeling, toen minister van financien, en Den Uyl, toen minister van economlsche zaken - groot exporteur van kostbaar aardgas tegen afbraakprijzen.

Er lijkt weinig nieuws onder de zon. Het citaat van tien jaar geleden slaat letterlijk op de toestand van vandaag.

Toen sloegen de woorden: "voor de tweede maal in tien jaar "heeft een regering met de PvdA en zonder de VVD de "Nederlandse economie ontwricht" op het jaar 1958, toen Suurhoff en Hofstra in een door Burger geformeerd kabinet de Nederlandse economie uit de hand hadden laten lopen, , waardoor grote werkloosheid optrad. Nu is het citaat van toepasslng, omdat opnieuw voor de tweede maal in tien jaar - en dus eigenlijk voor

de derde maal in twintig jaar - de Nederlandse economie door socialistische drijverij en confessioneel gedogen is ontwricht. Een trieste balans- van hardleersheid, waarbij eigenwijze leerstelligheid de mensen in ons land in de moeilljkheden brengt. Moellijk-heden die deze keer veel groter zijn dan 10 jaar geleden toen de KVP - net als nu onder druk van het VVD-optreden in de Kamer - veel eerder eeneind aan het wanbeleid maakte.
Socialistische economen weten dat hun politieke voormannen het fout doen. Als leden van de SER-commissie van deskundigen hebben zlj kort geleden een beleid aanbevolen, dat wij al maanden geleden tot inzet van deze verkiezingen hadden

gemaakt. Professor Stevers, curator van de sozialistische Wiardi Beckmanstichting, noemde het werkgelegenheidsbeleld van zijn partij "goedbedoelde rotzooi". Goed bedoeld kon het misschien genoemd worden zolang men de resultaten niet had gezien. Maar nu het resultaat - de rotzooi - voor leder- een duidelijk is, wordt het tijd dat de kiezers aan die goede bedoelingen gaan twijfelen. En in elk geval wordt het' tijd dat het CDA daaraan gaat twijfelen.
De aanhef van het verkiezingsmanlfest van 1967, die ik zojuist citeerde, had nu bedacht kunnen zijn. Maar deze woorden werden toen bedacht door de V.V.D.'ers die in 1967 het manifest ontwierpen, de toenmalige lijstaanvoerder Toxopeus en leden van het dagelijks bestuur,waaronder Vonhoff als campagneleider van toen en ikzelf. Hans Wiegel werd na die verklezingen Tweede-Kamerlid. De problemen waartegen de V.V.D. van vandaag vecht, onder zijn leiding, zijn niet anders, wel groter dan de problemen waartegen de V.V.D. toen vocht onder leiding van Toxopeus. De idealen van toen zijn de idealen van nu. Een verschil ls, dat wij met vreugde kunnen vaststellen dat wij de laatste jaren voor die idealen meer mensen hebben gewonnen. Hoeveel, dat zal op 25 mel blljken. Wat wij wel weten, dat is dat het ledental, dat tlen jaar geleden op ongeveer 35.000 stond, nu is gegroeld tot Precies 8 weken geleden kon ik meedelen dat op die dag het aantal van 90.000 was gepasseerd - 90.024 leden op 25 maart, op 18 mei passeerden wij de 95.000.
Het gaat ons bij onze Idealen om de levensomstandigheden van de mensen. Systemen zijn niet heilige voof ons liberalen.

o

Dogmatiek verblijven. Te grote nadruk op de collectlviteit leidt tot te hoge overheidsuitgaven. Sociallstisch beleld heeft zo de nadruk op de collectlviteit gelegd, dat door verdubbeling van de overheidsultgaven de lndividualltelt wordt opgeofferd, tallozen hun werk en daarmee hun zelf- respect, hun ontplooiingsmogelijkheden, een deel van hun vrijheid en onafhankelijkheid verloren. De burger werd weer gedegradeerd van zelfstandig denkend en handelend mens tot afhankelijk onderdaan. Meer dan 2.000 jongeren die deze maand hun opleidlng voltooien, dreigen gevoegd te worden bij de 80.000 jeugdwerklozen die er al zijn.

Het liberalisme heeft vroeger de mensen bevrijd van de onderdanigheid en afhankelljkheid waarln zij leefden tijdens de heerschappij van vorsten en regenten. Het liberalisme van vandaag heeft weer dezelfde bevrijdende, vrijheid- brengende taak tegenover de machthebbers van vandaag. Want dat wij met machthebbers te maken hebben, bewijzen de socialisten en hun linkse meelopers - PPR en D'66 - door onomwonden te zeggen dat het hen om de macht te doen is.

Wie macht wil, wil altijd meer - ook al denkt men dat men die macht ten goede wil gebruiken. Dat dachten de verlichte despoten vroeger ook. Liberalen stellen daar tegenover dat het gaat om meer vrijheid. Een teveel aan macht kan alleen door meer vrijheid worden geneutraliseerd. Spreiding van macht is een loze kreet gebleken en leidde slechts tot meer macht bij de overheid. De burgers zijn er niet als onderdanen voor de overheid, maar de overheid is er om de vrlje burgers te dienen.

o

De vrijheid die wij vragen moet goed, d.w.z. verantwoord en sociaal rechtvaardig, worden gebruikt. Door de burgers om zich te ontpiooien en op die wijze de bestemming te krijgen die zij zelf overeenkomstig hun aard en aanleg gekozen hebben door ondernemingen om zich te ontplooien en op die wijze het aantal arbeidsplaatsen te vergroten. Dat vraagt naast vrijheid verantwoordelijkheid. Die verant- woordelijkheld gebiedt ons ook om samen te werken in het gemeenschapsverband waartoe wij behoren. De overheid is het orgaan van het gemeenschapsverband dat het algemeen belang moet dienen en moet voorkomen dat de vrijheid van de één, de vrijheid van de ander belemmert. Als de vrijheid van de een de ander onvrij maakt, moet de overheid

bevrijden

De overheid moet misbruik van vrijheid tegengaan. Dat geldt bljvoorbeeld voor het milieubeleid waar de overheid de grenzen moet aangeven aan de vrijheid als die wordt mis- bruikt en onze omgeving en de natuur daardoor worden bedreigd. Ook om die reden moet de overheid niet in de produktie verweven en verstrikt raken. Zij krijgt dan een te groot belang bij die produktie en kan niet meer onaf- hankelijk afwegen of de belangen van natuur en milieu het niet moeten winnen van bepaalde produktiemethoden.

Het socialistische recept, waar ook D'66 en PPR achteraan lopen, is daarom ook zo verkeerd omdat het juist de kansen op een onafhankelijk milieubeleid van de overheld ver- kleint. Als deze partijen milieubeleid hoog in het vaandel voeren, vraagt men zich af of het hen werkelijk om het milieu te doen is, of dat het alleen maar een zoveelste

o

middel ls waarmee men tegen de vrije ondernemingsgewljze produktle polariseert. Die kiezers die uit bezorgdheid voor milieu en natuur overwegen een der linkse partljen te steunen, omdat deze partljen natuur- en milieubehoud met de mond beleiden, mogen zieh wel realiseren dat de huldige minister die ter zake verantwoordelijkheid droeg twee linkerhanden bleek te hebben en ondanks gebleken onbekwaam- held niet werd vervangen. Ook D'66 bood voor minister Vorrink geen redelijk alternatlef.

De kiezers die twijfelen, mogen zich ook realiseren dat de kosten van zuiveringsprocessen en van het voorkomen van vervuiling alleen gedragen kunnen worden door een gezond bedrijfsleven. Wie nog mocht twijfelen over de vraag of socialisten de zorg voor het milieu niet als middel gebruiken om stemming te kweken tegen de ondernemingsgewljze produktie en mllleubeleid niet zien als doel op zichzelf, moet nogeens de onthullende brief lezen van de Rooie Vrouwen. "Wij werken met vrouwen en nlet met beesten", schrijven zij. Het gaat hen om de maatschappijhervorming en het aanknopen bij de zorg voor het milieu is blijkbaar een kwestle van marketing.

Wordt er een beroep op hen gedaan om de Ilanden voor natuur- bescherming uit de mouwen te steken, dan weigeren zij botweg. Natuurlijk zijn de mensen vrlj om aan ander werk voorrang te geven. Maar als wij bedenken hoeveel liberalen vooraan staan in de

strijd voor natuurbehoud of in water- schapsbesturen de waterhuishouding zo goed mogelijk regelen, dan vraag je je af waar onze politieke tegenstanders de moed vandaan halen via zogenaamde objectieve voor- lichting als die van de Verenigln Milleudefensie te beweren
dat mllleubeheer bij anderen in betere handen zou zijn dan bij ons. Alweer een staaltje van discussie-verontreiniging waarop mensen als Schaeffer, Kombrlnk en de Vara ons in de afgelopen weken hebben vergast. Ons protest drong slechts ln weinig kranten door. De PPR daarentegen praat alleen nog maar over beesten. De gruwel van proeven op dieren wordt bestreden. Misschien wel terecht, maar weer in één adem wordt er tegen de cosmetische Industrie geageerd, terwijl er tal van cosmetische bedrijven zijn die zieh nooit met dierproeveri hebben bezig gehouden. Waar zijn in Nederland die cosmetische industrleen die dierproeven doen? Terwijl er op de wereld een groot voedsel- tekort is, polariseren zij tegen de blo-industrie. Van de legbatterijen willen zij weer terug naar de scharrelkippen die in vrijheid hun graantje pikken. Op zichzelf weer geen onaantrekkelijke gedachte. Uit marketing-oogpunt misschien wel weer goed gekozen. Maar de ondernemers in de landbouw jaagt men wel weer de stulpen op het lijf.
Zij zien over het hoofd dat het kabinet-Den Uyl het bedrijfsleven als legbatterlj heeft beschouwd. De eieren, niet eens gouden, werden onmiddellljk weggehaald. Kans om er een uit te broeden - te investeren in werkgelegenheid - heeft het kabinet ons bedrijfsleven niet gegeven. En zoals de half snevende kippen in de legbatterlj met de hormoon- spuit kunstmatig in het leven moeten worden gehouden - althans volgens de PPR-verhalen - zo moest minister Lubbers de snevende bedrljven van injecties voorzien, nadat eerst de lastenschroef zo was aangehaald dat geen ondernemer meer
o
voor- of achteruit kon. Ook de ondernemer is zijn vrijheid waard, die nu alleen de scharrelkip nog maar gegund wordt.
Van de overheid verwachten wij liberalen ook dat zlj de vrijheid bewaakt en de daacvoor noodzakelijke veiligheid garandeert, zowel tegen de gevaren die onze vrijheid van buitenaf bedreigen als tegen de criminaliteit die van binnen uit de vrijheid om te gaan en te staan bedreigt.
Zodra wij VVD'ers over vrijheid en veiligheid spreken en over het

NAVO-bondgenootschap, staan de socialisten en hun aanhang klaar met hun bezwaren tegen het militair-industrieel complex. Alweer polarisatie tegen bedrijfsleven en tegen de mensen die in vrijheid gekozen hebben voor een loopbaan in de krljgsmacht. En ten slotte is het dan zover gekomen dat de Vara, profiterend van een zwak moment, de politie : door het slijk haalt. Wij hebben jarenlang op versterking van de politie aangedrongen, maar Den uyl wimpelde onze * verlangens af. Deze keer zijn het niet de socialistische economen geweest die ons gelijk kwamen geven, het was Den Uyl zelf die tljdens de verkiezingscampagne in Amsterdam tot stomme verbazing van de ministers van binnenlandse zaken en justitie, en van de VVD, die daar al jaren om hadden gevraagd, kwam vertellen dat de politle moest worden versterkt. Naar onze mening heeft ledere burger recht op veiligheid en moeten wij als gemeenschap voor die veiligheid net zo goed zorgen als voor werkgelegenheid en een schoon milieu. De politle als geheel, werkend onder haast ondraag- lijke spanning en in haar werk geconfronteerd met de Nederlander op zijn onwelwillendst, verdlent onze steun en
o

solidariteit.
Wie op dit ogenblik, zoals het CDA, ruimte laat voor samenwerking thans met de PvdA van nu of zelfs die samenwerking wil, zoals D'66, laat ruimte voor een falend werkgelegenheidsbeleid - rotzooi, die na de waarschuwingen niet roeer goedbedoeld kan worden genoemd -, voor een verkeerde aanpak van milieuproblematiek en voor te weinig zorg voor veillgheid. Laat de lijstaanvoerder van het CDA zieh goed realiseren dat samenwerken met links wel degelijk gelijk Staat roet buigen voor links. Laten de kiezers zich goed realiseren dat stemmen op het CDA geen kiezen is en dat D'66 helemaal geen alternatief heeft geboden, zodat het niet redelijk is het wel zo te noemen. Laat men zich goed bedenken dat de vrijheid bij deze partijen in siechte handen is.
Het CDA is niet alleen de partij die niet naar links buigt en niet naar rechts, zoals Van Agt het zegt, het is ook de partij van Boersma en AR-voorzitter De Boer die onverhuld hun voorkeur voor samenwerking met de PvdA uitspreken. D'66 uit alleen bezwaren tegen de door de PvdA bedachte taktiek, maar over de PvdA-politiek - en daar gaat het om - hoort men geen klachten. Integendeel, zij willen de PvdA in de kaLinetsformatie weer

steunen en wensen twee‘ zetels in een nieuw kabinet-Den Uyl. Wat voor alternatief is dat nu eigenlljk? Zij klagen over het feit dat het CDA hun groene kleur in de Campagne heeft overgenomen, maar wie ging zich eigenlljk van de onderscheiding "liberaal toedienen en o

adverteerde op de voorpagina volgens het geijkte VVD-model, inclusief foto van de lijsttrekker? Het is natuurlijk op zichzelf wel pragmatisch om aan te haken aan het succes van het liberalisme zoals dat uit opiniepeilingen bleek, maar alternatief is het niet en redelijk zeker niet. En het is nog minder redelijk nu te willen aansluiten bij de Federatie van Liberale en Democratlsche Partljen in de E.G. waarvan Statuten, beginselverklaring en ontwerp-verkiezings- program dankzij V.V.D.-initiatieven en V.V.D.-inbreng gereed zijn. Ook hier zal het pragmatisme, minder vriendelijk opportunisme genoemd, wel de drijfveer zijn. En wat de groene kleur betreft: Laat ik het CDA ook eens in bescherming nemen: het CDA kon in het afgelopen najaar toen het zijn prille begin gras-groen begon, toch ook niet weten dat D'66 weer onder de groene zoden vandaan zou kruipen.

Over vijf dagen is de strijd voor deze verkiezlngsronde gestreden. Het blijft daarbij gaan om meer vrijheld. Vrljheid om eigen verantwoordelijkheld te dragen, vrij van indoctrinatie, vrij van gebrek in de derde wereld, vrljheid in het onderwijs en ook vrijheld om weer werk te kunnen vinden. Het gaat bovenal om meer werk, omdat werk de kans geeft vrij en onafhankelijk te zijn, respect te winnen, zieh te ontploolen. Wlj willen dat in een maatschappij die harmonie en samenwerking kent. Samenwerking in de onderneming, samenwerking tussen overheid en ondernemingen bij het ontwikkelingsbeleid, samenwerking tussen ouders en onderwljsgevenden in het onderwijs, samenwerking in organisaties op het gebied van welzijn en natuurbehoud.

samenwerking met onze democratische bondgenoten. Nlet alleen bulten de grenzen, ook daar binnen. Want alleen ln samenwerking met anderen kunnen wij onze idealen verwezenlijken. Onze idealen van vrijheid en meer werk. Ook ons ideaal van samenwerking met anderen, ‚wa^{nt} daarin, in de relatie tot anderen, komen de liberale beginselen van verantwoordelijk- heid, verdraagzaamheid en sociale gerechtigheld het beste tot hun recht. Wij doen daarom een beroep op allen die een ander beleid wensen.

Wie CDA kiest, geeft een blanco volmacht. De enige kans dat die volmacht gebrulkt wordt om met de V.V.D. tot samenwerking te komen is massale steun aan de V.V.D..
Wie stemt op het CDA of op D'66 als af remitters voor een al te linkse koers, komt bedrogen ult. De richting zal in een nieuw kabinet met de PvdA door de PvdA worden aangegeven, zelfs als de PvdA met minder dan 8 ministers- zetels en de minister-presidentpost genoegen zou nemen. Bijsturen helpt niet. Arbeidsrust heeft het kabinet met de PvdA erin al evenmin gegeven. Wie daarop had gehoopt kwam bedrogen uit en wie daar nog op hoopt voor de komende vier jaar is ziende blind. Angst is een slechte raadgever en dat geldt ook voor de angst van hen die denken dat de vakbeweging liever een kabinet met de PvdA wil. Het laatste centraal akkoord tussen overheid en bedrijfsleven kwam tot stand onder het kabinet-Biesheuvel, waarin liberalen zaten. Het kabinet-Den Uyl stapelde loonmaatregel op loonmaatregel en eindigde met stakingen. Toekennen van vrljheid kunnen zij niet, elgen verantwoordelijkheid laten dragen kennen zij niet, verdraagzaamheid is hun vreemd en in hun sociale beleid verliezen zij de rechtvaardigheid uit het oog.
Wie een andere koers wil, ons land uit de goedbedoelde
€
rotzooi" weg wil halen, naar een vrlje en velllge maatschappij wil, met werk voor wie werken wil en kan, die stemt V.V.D..